

RAPORT Z EWALUACJI PROBLEMOWEJ: Efekty

Szkoła Podstawowa nr 31
Warszawa

Mazowiecki Kurator Oświaty
Kuratorium Oświaty w Warszawie

Przebieg ewaluacji:

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole (lub placówce) przez wizytatorów do spraw ewaluacji. Raport z ewaluacji problemowej dotyczy jednego z przedstawionych poniżej obszarów.

Ewaluacja polega na zbieraniu i analizowaniu informacji:

- o efektach działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki (na podstawie danych informujących o wynikach pracy szkoły (lub placówki) odzwierciedlonych w umiejętnościach, zachowaniach, postawach, działaniach uczniów i w osiągniętych przez nich rezultatach na różnego rodzaju testach, egzaminach),
- o procesach zachodzących w szkole lub placówce (na podstawie danych, które informują o procesach i działaniach zachodzących i podejmowanych w szkole (lub placówce), a decydujących o sposobie funkcjonowania, charakterze szkoły (lub placówki) i przede wszystkim prowadzących do pożądaných efektów),
- o funkcjonowaniu szkoły lub placówki w środowisku lokalnym, w szczególności w zakresie współpracy z rodzicami uczniów (na podstawie danych informujących o sposobie współpracy ze środowiskiem i funkcjonowaniu w środowisku oraz wykorzystaniu tych zasobów w procesie nauczania i uczenia się),
- o zarządzaniu szkołą lub placówką (na podstawie danych informujących o sposobach zarządzania decydujących o jakości działań podejmowanych w szkole lub placówce).

Ewaluacja ma na celu zebranie informacji i ustalenie poziomu spełniania przez szkołę lub placówkę wymagań zawartych w załączniku do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego.

Szkoła lub placówka może spełniać te wymagania na pięciu poziomach:

- Poziom E - oznaczający niski stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom D - oznaczający podstawowy stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom C - oznaczający średni stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom B - oznaczający wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom A - oznaczający bardzo wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Opis metodologii:

Badanie zostało zrealizowane w dniach 05-12-2011 - 16-12-2011 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli Lidia Grabiec, Barbara Lewandowska, Ewa Lis.

W trakcie ewaluacji w placówce zbierano informacje pochodzące z wielu źródeł - dyrektora, uczących w szkole nauczycieli, innych pracowników, uczniów, rodziców, partnerów szkoły i przedstawicieli samorządu lokalnego. Do gromadzenia danych wykorzystano metody ilościowe (ankiety w wersji elektronicznej i papierowej), jakościowe (wywiady indywidualne, grupowe, obserwację i analizę źródeł zastanych). Zestawienie metod, technik doboru próby i liczby osób, które wzięły udział w badaniach znajduje się w tabeli poniżej.

Wywiady grupowe zostały przeprowadzone po realizacji i analizie ankiet, pełniąc wobec nich funkcję wyjaśniającą.

Kategoria badanych/źródła danych	Metoda/technika	Sposób doboru próby	Wielkość próby
Dyrektor szkoły	Indywidualny wywiad pogłębiony	nd	nd
Nauczyciele	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Szkoła, w której pracuję"	Badanie na próbie pełnej	22
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Nauczyciele zróżnicowani pod względem stażu, nauczanego przedmiotu i pracy w zespołach zadaniowych oraz pedagog szkolny	20
Pracownicy niepedagogiczni	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Pracownicy inni niż nauczyciele	9
Uczniowie	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Moja szkoła"	Badanie na próbie pełnej uczniów klas rok niższych od najstarszych	60
	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Mój dzień"	Badanie na próbie pełnej uczniów najstarszych klas	49
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele trzech ostatnich roczników, dobrani losowo	12
Rodzice	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele rady rodziców i rad klasowych, reprezentujący różne roczniki	12
	Ankieta audytoryjna (PAPI)	Badanie na próbie pełnej rodziców uczniów klas rok niższych od najstarszych	42
Partnerzy szkoły, przedstawiciele samorządu lokalnego	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele samorządu lokalnego i instytucji wskazanych przez dyrektora jako partnerzy	14
Obserwacja lekcji		Klasy trzecie i czwarte (szkoły podstawowe)	nd
Obserwacja szkoły		Na zewnątrz, przed i po lekcjach, podczas przerw, podczas zajęć pozalekcyjnych	nd
Analiza dokumentów			

Informacja o placówce

Nazwa placówki	Szkoła Podstawowa nr 31
Patron	Kardynał Stefan Wyszyński
Typ placówki	Szkoła podstawowa
Miejscowość	Warszawa
Ulica	Kobiałka
Numer	49
Kod pocztowy	03-044
Urząd pocztowy	Warszawa
Telefon	227417048, 227447105
Fax	
Www	zs43waw.edupage.org.
Regon	01605018400015
Publiczność	publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	brak specyfiki
Uczniowie, wychow., słuchacze	411
Oddziały	16
Nauczyciele pełnozatrudnieni	32
Nauczyciele niepełnozatrudnieni (stos.pracy)	5
Nauczyciele niepełnozatrudnieni (w etatach)	2
Średnia liczba uczących się w oddziale	25.69
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	12.84
Województwo	MAZOWIECKIE
Powiat	Warszawa
Gmina	Warszawa
Typ gminy	gmina miejska, miasto stołeczne
Liczba mieszkańców	
Wysokość wydatków na oświatę	
Stopa bezrobocia	

Wprowadzenie: obraz placówki

Raport, do którego lektury Państwa zapraszamy, dotyczy ewaluacji zewnętrznej w obszarze „Efekty działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej” Szkoły Podstawowej nr 31 im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Poniżej znajdują Państwo najważniejsze, płynące z badań informacje o szkole. Wszystkie dane i wnioski zawarte w niniejszym tekście znajdują potwierdzenie w wynikach przeprowadzonych badań.

Szkoła należy do Zespołu Szkół Nr 43 w Warszawie. Ma bardzo dobre warunki lokalowe i nowoczesne wyposażenie. Budynek szkolny został oddany do użytku we wrześniu 2011 roku. Jest miejscem bezpiecznym, w którym uczniowie prezentują właściwe zachowania, znają i respektują swoje prawa i obowiązki. Ich pozytywne zachowanie jest dostrzegane i chwalone przez pracowników szkoły i partnerów współpracujących ze szkołą. W szkole podejmowane są skuteczne działania mające na celu eliminowanie zagrożeń i promowanie właściwych zachowań wśród uczniów.

Mocną stroną pracy szkoły jest indywidualne podejście do uczniów oraz wyrównywanie ich szans edukacyjnych. Dzięki diagnozie i analizie potencjału oraz osiągnięć edukacyjnych nauczyciele znają możliwości swoich uczniów i podejmują w tym zakresie skuteczne działania. Uczniowie aktywnie działają na rzecz własnego rozwoju i rozwoju szkoły. Angażują się zarówno podczas zajęć lekcyjnych, jak i pozalekcyjnych. Biorą czynny udział w działaniach samorządu uczniowskiego, szkolnego wolontariatu, w różnorodnych akcjach charytatywnych, ekologicznych i środowiskowych. Nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej. W ostatnich dwóch latach wszyscy uzyskali promocję do klasy programowo wyższej lub ukończyli szkołę. Występują podczas akademii szkolnych i uroczystości środowiskowych. Promują szkołę poprzez wydawanie gazetki szkolnej. Uczniowie zaangażowani w działalność szkoły otrzymują nagrody i dyplomy.

W szkole analizuje się osiągnięcia uczniów. Analizowane są oceny, wyniki sprawdzianów próbnych i sprawdzianu zewnętrznego w klasie VI, osiągnięcia uczniów w konkursach i zawodach sportowych. Wnioski z analizy wyników są wdrażane. Służą do modyfikacji planów pracy, doboru metod i form pracy, indywidualizacji nauczania. Wyniki sprawdzianów zewnętrznych plasują szkołę przemiennie w staninie wysokim i bardzo wysokim.

Zachęcamy Państwa do zapoznania się z najważniejszymi informacjami dotyczącymi spełnienia przez szkołę wymagań w wyżej wymienionym obszarze. Wszystkie poniższe dane wynikają z przeprowadzonych badań.

Wyniki ewaluacji:

Obszar: Efekty

Wymaganie: *Analizuje się wyniki sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe*

Komentarz:

W szkole analizowane są wyniki sprawdzianu zewnętrznego po klasie VI, które prowadzone są z wykorzystaniem metod ilościowych i jakościowych. Analizy te mają na celu ocenę dotychczasowych osiągnięć wyników oraz wprowadzenie zmian, które pozwolą na podniesienie jakości i efektywności kształcenia w szkole. Potwierdzeniem tego stanowiska są przedstawione poniżej dowody.

Dyrektor i nauczyciele w wywiadach stwierdzili, że w szkole analizowane są wyniki sprawdzianu zewnętrznego po klasie VI. Dyrektor zaznaczył, że analizy te dokonywane są na poziomie pojedynczych uczniów oraz na poziomie zespołów klasowych. Nauczyciele wskazali, że analizowane są: wyniki egzaminów zewnętrznych (z wykorzystaniem metod ilościowych i jakościowych) oraz wyniki uczniów (indywidualnie i zespołów klasowych). Wyniki w skali staninowej porównywane są do wyników szkoły, dzielnicy, miasta, powiatu, kraju. W analizie kontekstowej brane są pod uwagę opinie poradni psychologiczno-pedagogicznych, frekwencja uczniów, oceny semestralne i roczne. Wyniki prowadzonych analiz prezentowane są i omawiane na zebraniach rady pedagogicznej. Następnie nauczyciele podsumowują analizę wyników egzaminów, wskazując na obszary i zagadnienia, w których szkoła odniosła sukces oraz te, które wymagają poprawy. Na radzie pedagogicznej redagowane są wnioski, a na zebraniach zespołów przedmiotowych planowane są konkretne działania służące ich realizacji. W ankiecie wszyscy badani nauczyciele (22 osoby) odpowiedzieli, że mają pełną wiedzę na temat wniosków z analizy wyników sprawdzianu zewnętrznego z poprzedniego roku szkolnego.

W szkole stosuje się jakościowe i ilościowe metody analizy. W ankiecie dyrektor wymienił rodzaje danych z wyników sprawdzianu zewnętrznego, które analizowane są ilościowo i jakościowo, wskazując jednocześnie na sposoby prowadzenia tych analiz. I tak ilościowo analizowane są m. in. następujące dane:

- wynik punktowy szkoły (średnia dla szkoły),
- wyniki punktowe poszczególnych klas (średnie dla klas),
- wyniki uczniów,
- średni wynik szkoły podstawowej w skali staninowej,
- średni wynik uczniów poszczególnych klas w skali staninowej,
- średni wynik w obszarze poszczególnych standardów sprawdzianu,
- rozstęp wyników,
- mediana dla wyników uczniowskich w szkole,
- wyniki uczniów z dysleksją.

Po otrzymaniu raportów ze szczegółowymi informacjami o sprawdzianie po klasie VI, dokonywana jest jakościowa analiza jego wyników. Jakościowo analizowane są następujące dane:

- współczynnik łatwości dla szkoły w poszczególnych obszarach standardów wymagań dla sprawdzianu,
- współczynnik łatwości dla każdej klasy w poszczególnych obszarach standardów wymagań dla sprawdzianu,
- współczynnik łatwości zadań dla szkoły w poszczególnych obszarach standardów wymagań dla sprawdzianu,
- współczynnik łatwości zadań dla każdej klasy w poszczególnych obszarach standardów wymagań dla sprawdzianu,
- zadania bardzo trudne, trudne i umiarkowanie trudne, łatwe i bardzo łatwe,
- słabe i mocne strony w obszarze poszczególnych standardów.

Dokumentacja szkoły obrazuje powyższe informacje przedstawione przez dyrektora i nauczycieli.

Z wynikami sprawdzianu i wnioskami zapoznawani są uczniowie i rodzice. Analiza wyników sprawdzianu zamieszczana jest na stronie internetowej szkoły.

Podczas wywiadu dyrektor i nauczyciele stwierdzili, że analizy te mają na celu wprowadzenie zmian, które pozwolą na podniesienie jakości i efektywności kształcenia w szkole. Zdaniem dyrektora, szczegółowa analiza wyników sprawdzianu, wskazanie słabych i mocnych stron w pracy z uczniami w obszarze poszczególnych standardów,

pozwala zidentyfikować problem i sformułować wnioski do dalszej pracy. W latach kolejnych celem tego typu analiz jest też ustalenie, czy wnioski postawione po analizie sprawdzianu z lat poprzednich przyczyniły się do przyrostu wiedzy i umiejętności uczniów. Analizowanie wyników sprawdzianu zewnętrznego pozwala na monitorowanie właściwego doboru zajęć edukacyjnych, które mają służyć nabywaniu przez uczniów wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej, co ma wpływ na osiągnięcie wysokiego – w porównaniu z możliwościami rozwojowymi ucznia - wyniku na sprawdzianie zewnętrznym. Zdaniem dyrektora analizowanie wyników sprawdzianu pozwala również na refleksję, ocenę jakości pracy szkoły, w kontekście osiąganych przez uczniów wyników na sprawdzianie zewnętrznym poprzez: dokonywanie analizy „pola sił” (słabych i mocnych stron pracy z uczniami w obszarze poszczególnych standardów). Pozwala także na analizę kontekstową – w celu ustalenia, jaki wpływ na wynik egzaminu miała oferta edukacyjna szkoły, frekwencja uczniów, ich motywacja do pracy i środowisko rodzinne, migracje, dobór podręczników, programów, absencja nauczycieli. Dyrektor stwierdził, że analiza wyników sprawdzianu po klasie VI ukierunkowana jest na dwa zasadnicze cele:

1. Utrzymywanie wyniku szkoły przez kolejne lata na wysokim poziomie (stanin bardzo wysoki lub najwyższy);
2. Skuteczność podejmowanych działań w pracy z uczniami o potencjale niskim, średnim i wysokim oraz z uczniami ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się - poszukiwanie optymalnych metod i form pracy.

Nauczyciele podczas wywiadu podali, że analizy wyników sprawdzianów zewnętrznych mają na celu przede wszystkim podniesienie efektów kształcenia, których miernikiem będzie utrzymanie/podwyższenie wyników sprawdzianu zewnętrznego. W szczególności zaś analizy wyników sprawdzianu zewnętrznego służą, np.:

- uzyskaniu informacji o bieżącej efektywności kształcenia,
- określeniu mocnych i słabych stron w pracy dydaktycznej szkoły i poszczególnych nauczycieli,
- zidentyfikowaniu tych wiadomości i umiejętności, które uczniom sprawiają największe problemy,
- modyfikowaniu programów nauczania i planów wynikowych,
- modyfikowaniu oferty zajęć dodatkowych.

Wnioski z analizy są wdrażane. Podczas wywiadu dyrektor wskazał przykładowe wnioski, które zostały wdrożone na podstawie analiz wyników sprawdzianów zewnętrznych tj.:

1. "Należy ćwiczyć kompetencje w zakresie rozwiązywania zadań testowych (j. polski);
2. "W dalszym ciągu należy ćwiczyć techniki rozwiązywania testów",
3. "W dalszej pracy z uczniami położyć większy nacisk na kształcenie i doskonalenie umiejętności pisania i korzystania z informacji" (matematyka).

Również nauczyciele wymienili, które działania podjęte w ramach realizacji wniosków po sprawdzianie zewnętrznym, przyniosły wymierne korzyści odnośnie poprawy wyników nauczania. I tak np. dla realizacji wniosku: „Zwrócić uwagę na zadania związane ze zamianą jednostek miar i skalą.” Podjęto następujące działania: wprowadzono większą ilość zadań dotyczących zamiany jednostek i skali oraz ćwiczeń praktycznych odnoszących się do codziennych sytuacji z życia szkoły, wprowadzono zajęcia dodatkowe z matematyki rozwijające i wyrównawcze, na których nacisk kładziony był na ćwiczenia dotyczące stosunków i obliczeń czasowych, mierzenia wielkości (już w edukacji wczesnoszkolnej i na zajęciach z logopedii). Efektem powyższych działań było polepszenie wyników uczniów odnośnie tej umiejętności na „Trzecioteściku”, a przede wszystkim na teście diagnostycznym na początku kl. VI i lepszy wynik na sprawdzianie zewnętrznym w roku szkolnym 2010/11. Drugi podany przez nauczycieli wniosek to: „Położenie nacisku na pracę z uczniem zdolnym”. Podjęte działania dla jego realizacji to przede wszystkim: wprowadzenie zadań dodatkowych dla uczniów zdolnych; zajęcia rozwijające dla tych uczniów np. "Chcę wiedzieć więcej", koło ekologiczne, matematyczne i języka polskiego, uatrakcyjnienie form pracy na lekcji historii (np. dzieci robią makiety), nowa formuła gazetki szkolnej nastawiona na samodzielność uczniów np. pisanie powieści w odcinkach.

Zaobserwowane pozytywne efekty wprowadzonych działań to: poprawa osiągnięć uczniów biorących udział w „konkursach kuratorskich” np. z języka polskiego 2 uczniów przeszło do II etapu drugiego, przejście do II etapu konkursu historycznego "Losy żołnierza i dzieje oręża polskiego...", wyróżnienia w międzynarodowym konkursie matematycznym "Kangur matematyczny" w różnych kategoriach wiekowych (uczniowie z kl. I i III i kilkunastu uczniów z klas IV-VI) , wyróżnienie w ogólnopolskim konkursie matematycznym "Stypendiada" oraz liczne wyróżnienia i nagrody w konkursach artystycznych pozaszkolnych i zawodach sportowych.

Dyrektor wymienił też przykłady działań wdrażających wyżej wymienione wnioski:

- zwiększenie ilości ćwiczeń doskonalących umiejętności: czytania ze zrozumieniem, analizę treści poleceń, staranność zapisywania danych, wykonywania rysunków, zapisywania odpowiedzi;
- ćwiczenie na wszystkich przedmiotach umiejętności wypowiedziania się z zachowaniem poprawności językowej, gramatycznej i ortograficznej; na języku polskim zintensyfikowanie ćwiczeń dłuższych wypowiedzi pisemnych;
- zmiany programu nauczania języka polskiego w kl. IV od roku szkolnego 2010/2011;
- wzbogacenie oferty zajęć pozalekcyjnych - wyrównawczych i rozwijających zainteresowania dla uczniów;
- szkolenie dla nauczycieli na temat pomiaru dydaktycznego i wdrożenie wiedzy na nim zdobytej w procesie

konstruowania prac klasowych i sprawdzianów.

W ankiecie wszyscy badani nauczyciele (22 osoby) opisali w jaki sposób wykorzystują wnioski z analiz wyników sprawdzianu zewnętrznego, a tym samym wskazali na ich wdrażanie. Nauczyciele najczęściej wskazywali, że wnioski z analiz wyników sprawdzianu po klasie VI skutkują wprowadzaniem konkretnych działań, które dotyczą przede wszystkim:

1. zintensyfikowania ćwiczeń doskonalących wiadomości i umiejętności, które na sprawdzianie wypadły najłabiej, a szczególnie związane z:
 - poprawnością językową wypowiedzi ustnych i/lub pisemnych (22 wskazania),
 - czytaniem ze zrozumieniem (12 wskazań),
 - pisanem krótszych i dłuższych form wypowiedzi (10 wskazań);
2. rozwijania zainteresowań uczniów (12 wskazań);
3. stosowania indywidualizacji nauczania (9 wskazań).

Wdrażane wnioski przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia. Podczas wywiadów dyrektor i nauczyciele wskazali na te działania, wynikające z wniosków z analiz wyników sprawdzianu zewnętrznego, które najbardziej przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia. W opinii dyrektora działania te to przede wszystkim:

- indywidualizacja nauczania,
- ćwiczenie poprawności językowej, gramatycznej i ortograficznej wypowiedzi uczniów,
- ćwiczenie poprawnego redagowania różnych form wypowiedzi pisemnych,
- doskonalenie umiejętności czytania ze zrozumieniem (zwracanie uwagi na poprawność językową),
- ćwiczenie u uczniów nawyku dokładnego zapisywania danych, wykonywania rysunków, zapisywanie odpowiedzi,
- stosowanie w procesie lekcyjnym aktywizujących metod nauczania, które rozwijają twórcze i samodzielne myślenie uczniów,
- wykorzystywanie atrakcyjnej bazy technicznej szkoły: tablic interaktywnych, rzutników multimedialnych, komputerów, celem poszerzenia możliwości rozwojowych uczniów,
- systematyczne powtarzanie wiadomości od początku klasy VI.

W ankiecie dyrektor zaznaczył, że wnioski formułowane po analizie sprawdzianu są systematycznie wdrażane podczas lekcji, zajęć rozwijających, seminariów, zajęć wyrównawczych, co przyczynia się do osiągania wysokich wyników na sprawdzianie. Ponadto, zdaniem dyrektora, wzrostowi efektywności nauczania sprzyja też fakt, że tematyka lekcji obserwowanych przez dyrektora (w ramach nadzoru pedagogicznego) wynika z wniosków po sprawdzianie po klasie VI. Dyrektor i nauczyciele podali przykłady obrazujące wzrost efektów kształcenia. Dokumentacja szkoły pokazuje, że wynik sprawdzianu w skali staninowej w roku szkolnym 2008 / 2009 oraz 2009/2010 mieścił się w staninie najwyższym (9), a w roku szkol. 2010/2011 w staninie wysokim (8).

Pozytywnie odnośnie efektywności kształcenia wypowiadali się uczestniczący w wywiadach rodzice, przedstawiciele organu prowadzącego i partnerzy szkoły. Zdaniem rodziców efektywność nauczania dzieci jest wysoka, co potwierdzają bardzo dobre wyniki szkoły ze sprawdzianu zewnętrznego. Rodzice docenili pracę nauczycieli, którzy pomagają uczniom, dużą liczbę i różnorodność zajęć dodatkowych wspierających i rozwijających uczniów, a także fakt, że nawet uczniowie, którzy mają problemy, mają tu szansę osiągnąć sukcesy. Jest łagodne przejście progu między I i II etapem edukacji w szkole (kl. I-III a IV-VI). Ważne jest też, że uczniowie mogą poprawiać oceny, nauczyciele dają im wsparcie i poczucie bezpieczeństwa. Niepokój budzi tylko poziom nauczania języka angielskiego - są zbyt liczne grupy i duże zróżnicowanie poziomu wiadomości i umiejętności dzieci w grupie, co utrudnia efektywność nauczania (średni poziom nauczania języka angielskiego). Mówiąc o efektach kształcenia w szkole, uczestniczący w wywiadzie przedstawiciele samorządu i partnerów zewnętrznych określili efektywność kształcenia w szkole jako „wysoką”, szczególnie biorąc pod uwagę wyniki sprawdzianu zewnętrznego. Ich zdaniem badana szkoła to jedna z lepszych na terenie dzielnicy, a nawet miasta, może być postrzegana jako wzorzec do naśladowania dla innych szkół. Szkoła naucza na wysokim poziomie, z wykorzystaniem technologii informatyczno-komunikacyjnych oraz ciekawych metod pracy, jej absolwenci dostają się do gimnazjów pozarejonowych np. do gimnazjum przy LO im. Władysława IV. Ponadto ważne jest, że szkoła reaguje na trudności edukacyjne, oraz wszelkie przypadki problemowe – ok. 14% uczniów zostało objętych pełną diagnozą i opieką poradni; jest ogromna czujność nauczycieli w wychwytywaniu wszelkich niepokojących symptomów. Szkoła szybko reaguje na zdiagnozowane trudności szkolne zarówno edukacyjne, jak i wychowawcze. Uczestnicy wywiadu podkreślili kształcenie w szkole postaw otwartości na potrzeby innych, szczególnie działania uczniów w wolontariacie, np. przygotowywanie i przesyłanie kartek dla chorych, które „służą uwrażliwianiu serc na chorych ludzi objętych opieką hospicjum domowego”. Szkoła uczestniczy w projektach organizowanych przez OPS – „Karta z gwiazdką”, „Karta z jajem” i przesyła życzenia świąteczne dla osób potrzebujących i samotnych (pozostających pod opieką OPS-u). Włącza się w akcje pomocy dzieciom ze środowisk trudnych (TPD), jest otwarta na potrzeby, odpowiada na apele o pomoc - prowadzone są zbiórki zabawek, odzieży, akcje zbierania funduszy dla potrzebujących, w tym dla dzieci pochodzących z trudnych rodzin. Ważny też dla oceny efektywności nauczania i kształtowania właściwych postaw jest fakt, że uczniowie chętnie

chodzą do szkoły, dzięki właściwym i przyjaznym postawom nauczycieli i atmosferze, która panuje w klasie i szkole. Uczestnicy docenili też realizowaną w szkole edukację obywatelską - kształtowanie u uczniów tożsamości i przynależności do środowiska, poprzez zapoznawanie ich z historią swojej dzielnicy - np. konkurs „Opowiedz o kapliczce, krzyżu przy drodze”, udział uczniów w happeningu w walce o most (walka o swoją okolicę, o bezpieczeństwo, troska o drogę do szkoły dla innych dzieci).

Z powyższego wynika, że wymagania spełnione jest na poziomie wysokim.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności*

Komentarz:

Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej. Osiągnięcia uczniów są diagnozowane i analizowane z uwzględnieniem ich możliwości rozwojowych. Szkoła formułuje i wdraża wnioski z tych analiz. Poniżej zawarto uzasadnienie.

Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności zgodne z podstawą programową. Wszyscy ankietowani nauczyciele (22) uważają, że uczniowie opanowali w poprzednim roku szkolnym wiadomości i umiejętności opisane w podstawie programowej, o czym świadczą zaznaczone przez nich najwyższe wartości (od 6 do 8) na ośmiostopniowej skali. Szkoła posiada bardzo wysoki wskaźnik promocji uczniów. Z analizy dokumentów wynika, że w latach 2009/10 i 2010/11 promocja wyniosła 100%. Partnerzy szkoły i przedstawiciel samorządu w wywiadzie, mówiąc o umiejętnościach nabywanych przez uczniów w szkole, szczególnie podkreślili umiejętności związane z właściwymi postawami społecznymi, patriotycznymi i chrześcijańskimi. Wyróżnili przede wszystkim: umiejętność pomocy słabszym i chorym, akceptację drugiego człowieka i solidaryzowanie się z potrzebującymi, umiejętność godnego zachowania się podczas uroczystości patriotycznych (znajomość i śpiewanie hymnu), umiejętność propagowania wartości, którymi żył patron szkoły. Rozmówcy (nauczyciele i partnerzy szkoły) za ważne uznali także umiejętności uczniów, które umożliwiają im sprawne funkcjonowanie w społeczeństwie np. umiejętność podejmowania działań na rzecz, istotnych dla społeczeństwa lokalnego, celów (starania o odbudowę mostu), umiejętność publicznych wystąpień. W opinii rozmówców wszystkie postawy kształcone przez szkołę są istotne.

Z przeprowadzonego z dyrektorem szkoły wywiadu wynika, że w szkole prowadzone są różnorodne analizy osiągnięć uczniów, w szczególności testy diagnostyczne w klasach I, IV, VI, próbne sprawdziany w kl. VI, "Trzecioteścik" dla klas III (od roku szkolnego 2010/2011 OBUT- Ogólnopolski Badanie Umiejętności Trzecioklasistów), konkursy przedmiotowe organizowane przez Kuratorium Oświaty, „Matematyka na półmetku”. Dokonywana jest analiza efektów zajęć z reedukatorem w zakresie języka polskiego, zajęć dydaktyczno-wyrównawczych i kół zainteresowań, osiągnięć w zawodach sportowych. Wyniki powyższych osiągnięć edukacyjnych analizują: nauczyciele indywidualnie i zespołowo, wychowawcy, dyrektor szkoły, a jakościowa i ilościowa realizacja podstawy programowej sprawdzana jest poprzez arkusze monitoringu realizacji podstawy programowej oraz badanie poziomu opanowania umiejętności wskazanych w podstawie programowej na podstawie wyników sprawdzianów uczniowskich. Wyniki tych działań opracowane są w zespołach nauczycielskich, poddawane analizie, wyciągane są wnioski i zalecenia do dalszej pracy. Opracowania prezentowane są i szczegółowo omawiane na posiedzeniach Rady Pedagogicznej. O ich wynikach informowani są uczniowie i rodzice. Wychowawcy opracowują arkusze klasyfikacji śródrocznej i końcoworocznej dla swoich klas. Dyrektor szkoły w ramach nadzoru pedagogicznego dokonuje analiz osiągnięć uczniów całej szkoły. Wzmocnieniem analizy wszystkich osiągnięć uczniów jest ich upowszechnianie. Zdaniem dyrektora, rodzice zapoznawani są z wynikami diagnoz, a także z wynikami nadzoru pedagogicznego. Osiągnięcia uczniów eksponowane są na tablicach informacyjnych, zamieszczane na stronie internetowej szkoły. Ankietowani nauczyciele potwierdzili analizowanie osiągnięć uczniów. 16/22 nauczycieli analizuje osiągnięcia wszystkich uczniów, 6/22 większości uczniów. Jako przykłady analiz, w wypełnionej ankiecie nauczyciele podali analizę testów diagnostycznych, próbnych sprawdzianów pod kątem umiejętności i w odniesieniu do poszczególnych uczniów, bieżącą analizę postępów uczniów w oparciu o uzyskane oceny, analizę osiągnięć szkolnych w zakresie umiejętności czytania, pisanie i wypowiedzania się, analizę czytelności, wyników konkursów, propozycji artykułów, projektów graficznych.

W opinii dyrektora i nauczycieli (wywiady), analizując osiągnięcia uczniów, uwzględnia się ich możliwości rozwojowe. Dyrektor stwierdził, że nauczyciele znają możliwości rozwojowe każdego ucznia i dokonują analizy ich osiągnięć w odniesieniu do możliwości dziecka. Dyrektor i nauczyciele opisali sposoby ich realizacji. Nauczyciele wskazali, iż analizując możliwości rozwojowe uczniów biorą pod uwagę opinie i orzeczenia poradni psychologiczno-pedagogicznej i dostosowują wymagania wobec uczniów. Nauczyciele oceniając osiągnięcia uczniów biorą pod uwagę wkład pracy ucznia oraz poziom spełniania określonych dla danego ucznia wymagań. Dyrektor stwierdził, że informacje o możliwościach rozwojowych uczniów, wychowawcy, pedagog i psycholog pozyskują od rodziców podczas indywidualnych rozmów, od uczniów, od pielęgniarki szkolnej, od instytucji współpracujących ze szkołą (tj. poradnia psychologiczno-pedagogiczna, policja, pracownicy OPS). Pozyskiwanie informacji odbywa się także podczas obserwacji prowadzonych przez nauczycieli i wychowawców w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych (wyjścia, wycieczki, zawody sportowe). Ponadto dyrektor poinformował, że dokonywana jest szczegółowa analiza opinii i orzeczeń, a także analiza osiągnięć uczniów.

Nauczyciele podczas wywiadu podali przykłady wniosków wynikających z analizy osiągnięć uczniów, np.:

1. „Należy zwracać uwagę na poprawność językową, stylistyczną, gramatyczną, ortograficzną na wszystkich przedmiotach, zajęciach dodatkowych”;
2. „Istnieje konieczność zwiększenia liczby ćwiczeń redakcyjnych na przedmiotach humanistycznych i zajęciach dodatkowych”;
3. „Należy zachęcać i wspierać uczniów do udziału w konkursach pozaszkolnych, modyfikować ofertę zajęć pozalekcyjnych z uwzględnieniem potrzeb uczniów zdolnych”.

Nauczyciele dostrzegają możliwości uzyskania przez uczniów lepszych wyników w nauce. Uczniowie osiągają dobre wyniki, przejawiają własną inicjatywę oraz są zaangażowani i aktywni. Większość rodziców (31/42) uważa, że nauczyciele wierzą w możliwości uczniów, przeciwnego zdania jest 8/42 rodziców, 3 osoby nie udzieliły odpowiedzi. Uczniowie uczestniczący w wywiadzie grupowym twierdzą, że zazwyczaj większość nauczycieli wspiera ich, chwali, proponuje pomoc. Nauczyciele zachęcają do udziału w konkursach, kołach, zajęciach sportowych; różnicują stopień trudności zadań, zachęcają do wykonywania prac dodatkowych. W opinii uczniów są też nauczyciele (nieliczni), którzy dzielą uczniów na dobrych i złych, nie okazują im wiary mówiąc np.: „jak zwykle słabo, znowu trójka, bo nie chce ci się uczyć”. Zdarzają się sytuacje, w których nauczyciele komentują w nieprzyjemny sposób wystawiane oceny. Używają słów np. „jesteś leniem”. Pojedynczy nauczyciele, pomimo zgłaszania przez uczniów niezrozumienia prezentowanego materiału, nie chcą wyjaśniać powtórnie, mówiąc: „to już twój problem” albo tłumaczą w sposób niezrozumiały.

Wszystkie wnioski z prowadzonych analiz osiągnięć uczniów są przez nauczycieli wdrażane. Są one podstawą do zaplanowania przez nauczycieli konkretnych działań ukierunkowanych na systematyczną lub sukcesywną pracę z uczniami na lekcjach, zajęciach wyrównawczych, zajęciach rozwijających. Są przeprowadzane testy diagnostyczne w kl. I, w klasie IV oraz testy próbne (WSiP) w klasie VI. Poza tym szkoła przeprowadza testy „Matematyka na półmetku” w kl. V. Porównuje się wyniki sprawdzianów zewnętrznych z wynikami z lat ubiegłych. Analizuje się wyniki konkursów przedmiotowych i innych organizowanych przez kuratorium oświaty. Wdrażanie wniosków odbywa się poprzez modyfikację metod nauczania, stosowanie metod aktywizujących, zwiększanie zasobów pomocy dydaktycznych zgodnie z wymaganiami podstawy programowej. Nauczyciele poszerzają zakres pomocy udzielanej uczniom np. starają się włączać rodziców do pomocy dzieciom poprzez przekazywanie im informacji przydatnych do pracy z dzieckiem w domu. Opracowują programy naprawcze dla uczniów, którzy otrzymali ocenę niedostateczną na półroczu, modyfikują i zwiększają liczbę ćwiczeń doskonalących daną umiejętność. W szkole wprowadzono karty bieżącego monitoringu osiągnięć uczniów z języka polskiego. Opracowane zostały wymagania na poszczególne oceny. Wprowadzono zmiany organizacyjne dotyczące oferty zajęć dodatkowych dla uczniów (koła zainteresowań, praca z uczniem zdolnym i z uczniem z problemami edukacyjnymi).

Zdaniem dyrektora szkoły, wnioski z analizy osiągnięć uczniów są wdrażane (podczas lekcji, zajęć rozwijających zainteresowania, seminariów, zajęć wyrównawczych w pracy dydaktycznej) i przekładają się na wzrost efektów kształcenia, np. przyczyniają się do utrzymania wysokich wyników na sprawdzianie. Przykładowo po sprawdzianie w 2010/2011r. sformułowano następujące wnioski: „Doskonalić umiejętność pisania poprawnego pod względem językowym, gramatycznym i ortograficznym”, „Pracować z uczniem nad dłuższymi formami wypowiedzi pisemnych”, „Kłaść duży nacisk na pracę z uczniem zdolnym i ze specyficznymi trudnościami w nauce”, „Podjąć działania podnoszące efektywność przygotowań do konkursów kuratorskich”. Efektem wdrożenia wniosków były osiągnięcia uczniów w konkursach w roku szkolnym 2010/2011, np.: 1) w roku szkolnym 2011/2012 dwie osoby zakwalifikowały się do drugiego etapu konkursu polonistycznego organizowanego przez KO: 2) w roku szkolnym 2011/2012 znacznie więcej uczniów wzięło udział w ww. konkursie (2010/2011- 5 uczestników, 2011/2012- 22 uczestników) i osiągnęli wyższy o 8% wynik od uczestników w roku poprzednim. Lepszy wynik to efekt pracy z uczniami na zajęciach pozalekcyjnych z języka polskiego, na których doskonalono umiejętność pisania dłuższych form wypowiedzi. W międzynarodowym konkursie „Kangur matematyczny” 1 uczeń uzyskał wynik b. dobry, 10

uczniów wyróżnienia, 12 uczniów nagrody. Inne osiągnięcia to: finalistą w ogólnopolskim konkursie „Stypendiada Wczesnoszkolna”- kategoria matematyczna, III miejsce w warszawskim konkursie „Mała olimpiada matematyczna”, 7 uczniów zakwalifikowanych do II etapu konkursu informatycznego „Mini Logia”.

Z powyższego wynika, że wymaganie spełnione jest na wysokim poziomie.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Uczniowie są aktywni*

Komentarz:

Uczniowie chętnie uczestniczą w zajęciach szkolnych i pozalekcyjnych prowadzonych w szkole. Są zaangażowani w wiele działań dotyczących ich własnego rozwoju i rozwoju szkoły, a także realizują działania zainicjowane przez siebie. Poniżej przedstawiono szczegółowe wyniki badań w obszarze tego wymagania, wskazujące na wysoki poziom jego spełnienia.

Uczniowie są zaangażowani w zajęcia organizowane przez szkołę. Wszyscy ankietowani nauczyciele wysoko ocenili zaangażowanie uczniów na lekcjach (na poziomie 7 i 8 w 8-stopniowej skali). Nauczyciele w ankietach i w wywiadzie podali, że aktywność uczniów na zajęciach ma różne przejawy, m.in. dzieci chętnie zgłaszają się do odpowiedzi, wykonują zadania dodatkowe, samodzielnie wyszukują informacje, by później dzielić się nimi z innymi, przygotowują referaty, zadają pytania świadczące o analizowaniu omawianych treści, biorą udział w konkursach, zawodach, przedstawiają własne propozycje dotyczące treści i formy zajęć, podają nowatorskie pomysły, pracują w grupach, dzieląc się zadaniami. W wywiadzie nauczyciele powiedzieli, że podejmują następujące działania, by uczniowie byli aktywni: zmodyfikowano ofertę zajęć pozalekcyjnych, z uwzględnieniem propozycji uczniów i rodziców oraz ofertę zajęć świetlicowych (np. wprowadzono zajęcia kulinarne, klub małego podróżnika, zajęcia "Polska w Europie, Europa w Polsce"). W zakresie oceniania aktywności uczniów na lekcjach zmieniono Wewnątrzszkolny System Oceniania. Stosuje się więcej aktywizujących metod nauczania, mających na celu eksponowanie prac uczniów i nagradzanie ich za osiągnięcia. Organizowane są imprezy i uroczystości angażujące uczniów, np. Święto Patrona, inscenizacja "Jasełka na wesoło", piknik rodzinny, tzw. "ciekawe lekcje": ("Marsz Bogów greckich", "Uczta Bogów"). Ankietowani uczniowie klasy V (49) i VI (60) oceniali atrakcyjność prowadzonych zajęć. Najczęściej wskazywano na odpowiedź, że niektóre lekcje są wciągające, ale zdarza się to dość rzadko (22 uczniów klasy V i 15 uczniów klasy VI) oraz, że duża część zajęć jest wciągająca i angażująca (21 uczniów klasy V i 33 uczniów klasy VI). Zajęcia w ogóle nie angażują 1 ucznia klasy V i 3 uczniów klasy VI. Natomiast wszystkie zajęcia są angażujące dla 5 uczniów klasy V i 9 uczniów klasy szóstej. Obserwacja zajęć potwierdza, że uczniowie aktywnie uczestniczyli w całym toku lekcji, co miało związek z działaniami nauczyciela. Większość ankietowanych rodziców (35 na 42) uważa, że ich dzieci chętnie angażują się w zajęcia szkolne.

Uczniowie są zaangażowani również w zajęcia pozalekcyjne organizowane przez szkołę. Zdaniem ankietowanych nauczycieli uczniowie:

- aktywnie uczestniczą w zajęciach, konkursach, zawodach sportowych, uroczystościach, redagowaniu gazetki,
- zgłaszają pomysły na tematykę i formę zajęć rozwijających,
- mają wysoką frekwencję,
- samodzielnie przygotowują dekoracje i inscenizacje na uroczystości,
- chętnie wykonują zadania dodatkowe.

Uczniowie klas V i VI wypełniając ankietę wyrazili swoją opinię na temat zajęć pozalekcyjnych. Zajęcia pozalekcyjne są bardziej wciągające i angażujące dla uczniów klas VI, ponieważ 47 na 60 szóstoklasistów uważa, że duża część zajęć pozalekcyjnych angażuje ich, z klas V tak sądzi 28 na 49 uczniów wypełniających ankietę. 11 na 60 szóstoklasistów stwierdziło, że rzadko zdarza się, aby zajęcia pozalekcyjne ich angażowały, wśród piątoklasistów takiej odpowiedzi udzieliło 14 uczniów. Po 2 uczniów z klas V i VI uważa, że zajęcia nie są angażujące. Ponad połowa rodziców 28 na 42 uważa, że dzieci chętnie angażują się w zajęcia pozalekcyjne. 1 osoba podała, że dziecko chodzi raczej niechętnie, 9 osób, że dziecko nie chodzi na zajęcia, 4 osoby nie udzieliły odpowiedzi.

Uczący się podejmują inicjatywy dotyczące ich własnego rozwoju i rozwoju szkoły świadczą o tym wypowiedzi dyrektora, nauczycieli, uczniów i rodziców. Podczas przeprowadzonych badań dyrektor i nauczyciele stwierdzili, że uczniowie podejmują:

- inicjatywy społeczne:

- aktywna działalność samorządu uczniowskiego we współpracy z wolontariatem,
- uczestnictwo w akcjach charytatywnych, np. zbiórka makulatury, odzieży, nakrętek na protezy ortopedyczne, zabawek do domów dziecka, słodczy, akcja „Serce na gwiazdkę”, akcje prowadzone przez świetlicę, udział w akcji Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy,
- wykazywanie własnej inicjatywy, np. wykonanie kartek na Dzień Nauczyciela,
- inicjatywy edukacyjne:
 - przygotowanie programów multimedialnych o mitologii greckiej,
 - zmiana tytułu i koncepcji gazetki „Echo szkoły”,
 - udział uczniów klas I-III w akcji „Śniadanie daje moc”,
 - aktywne uczestnictwo w różnorodnych konkursach,
- inicjatywy artystyczne:
 - zainicjowanie i uczestnictwo w programie świetlicowym „Mam talent”,
 - prezentacja własnych zdolności i pasji w czasie uroczystości szkolnych,
 - samodzielne wykonywanie dekoracji szkolnych i klasowych,
 - przygotowanie układu tanecznego na finał programu edukacyjnego „Od zabawy do sportu”,
 - przygotowanie imprezy z okazji Dnia Babci i Dziadka,
- inicjatywy na rzecz społeczności szkolnej:
 - wykonywanie kartek okolicznościowych i obdarowywanie nimi pracowników szkoły,
 - obdarowywanie ciasteczkami z wróżbą (Andrzejki) - dochód przeznaczony na wolontariat szkolny,
 - organizacja konkursu świątecznego na najpiękniejszą ozdobę choinkową i stroik świąteczny,
 - umieszczenie na tablicy samorządu uczniowskiego skrzynki do korespondencji „Masz pomysł, masz problem”,
 - prowadzenie kiermaszy używanych podręczników,
- inicjatywy na rzecz środowiska lokalnego:
 - wspólna inicjatywa uczniów, rodziców, nauczycieli, samorządu lokalnego „Krowa na moście” mająca na celu remont mostu na Kanale Żerańskim, przez który dzieci idą do szkoły,
 - udział w konkursie o nadanie nazwy placu zabaw,
 - wyjazdy do domu opieki społecznej z programem artystycznym i upominkami wykonanymi własnoręcznie dla pensjonariuszy.

Zdaniem uczniów biorących udział w wywiadzie "rozwijać się" oznacza: pogłębiać wiedzę, uczyć się, wiedzieć i umieć coraz więcej, rozwijać swoje zainteresowania, odkrywać talenty. Uczniowie potwierdzili, że mają możliwość zgłaszania różnych propozycji do nauczycieli, mogą poprawiać niektóre oceny (ale nie u wszystkich nauczycieli), chodzić na dodatkowe zajęcia, koła zainteresowań, mogą prosić nauczycieli o dodatkowe prace, brać udział w konkursach i wycieczkach, mogą anonimowo lub imiennie zgłaszać pomysły lub problemy do skrzynki uruchomionej przez samorząd uczniowski "Masz problem - masz pomysł", mogą zgłaszać tematy lekcji i propozycje sposobów ich realizacji (proponować metody i formy pracy na niektórych lekcjach). Dane pozyskane w wywiadzie z uczniami świadczą, że uczniowie dzielą się z pracownikami szkoły swoimi pomysłami na to, co chcieliby robić w szkole. Ostatnio zaproponowali przeprowadzenie konkursu świątecznego, proponują wyjścia do kina i teatru, działania w ramach wolontariatu, zgłaszają potrzebę dostosowania terminów kół, tak aby wszyscy chętni mogli w nich uczestniczyć. Powyższe działania potwierdzili w wywiadzie rodzice dodając, że dzieci same proszą o dodatkowe zajęcia (np. z matematyki) oraz że nauczyciele zauważają i doceniają wszelkie inicjatywy i pomysły dzieci.

Szkola realizuje działania zainicjowane przez uczących się, co potwierdzili w wywiadach dyrektor, nauczyciele i uczniowie. Oprócz działań już wspomnianych wymieniono:

- organizację lub przygotowywanie przez uczniów niektórych konkursów lub uroczystości szkolnych i klasowych,
- opracowywanie przez klasy VI scenariusza wieczorku pożegnawego z udziałem nauczycieli i rodziców według własnego pomysłu uczniów;
- spotkania z ciekawymi ludźmi np. P.Kordyaszem autorem książki „Stefek” (życiorys Patrona szkoły), autorem książek dla dzieci Kasdepke,
- włączanie się uczniów w akcję charytatywną sadzenie żonkili tzw. „Pól nadziei”- dochód ze sprzedaży kwiatów przekazywany jest na potrzeby podopiecznych hospicjum;
- organizację loterii fantowych podczas imprezy „Piknik rodzinny”, kiermaszy świątecznych, z których dochód jest przeznaczany na dofinansowanie uczniom szkoły wycieczek, wyjść do kina, teatru, „zielonych szkół”,
- podejmowanie szeregu działań w ramach realizacji programu „Szkola promująca zdrowie”,
- konkursy i zajęcia cykliczne organizowane przez świetlicę szkolną: konkurs na najciekawszą prezentację wybranego kraju unijnego „Polska w Europie, Europa w Polsce”, konkurs dla dzieci i rodziców kl. I - „Przepis kulinarny”, konkurs plastyczny kl. I-II - „Ulubiona zabawka Krzysia ze Stumilowego lasu”, konkurs plastyczny kl. I - „Mój pluszowy miś”, konkurs fotograficzny „Warszawa jest moja i ja jestem jej” zajęcia i uroczystości np. „Urodziny Kubusia Puchatka”, „Dzień Życzliwości”, „Światowy Dzień Pluszowego Misia”.

Uczniowie uczestniczą w zebraniach Komisji Socjalnej ds. Uczniów przy przydzielaniu stypendiów za naukę oraz

mają wpływ na ustalanie kryteriów przyznawania nagród pieniężnych. W wywiadzie potwierdzili, że ich inicjatywy zgłaszane za pośrednictwem samorządu szkolnego są realizowane. Obecnie w trakcie uzgadniania jest pomysł wystawienia szafek na korytarz oraz uruchomienia w szkole automatów z kanapkami. Obserwacja placówki potwierdza, że na terenie szkoły dostępne są informacje dotyczące działań zainicjowanych przez uczniów. Na tablicach informacyjnych widać przykłady ich aktywności. Na ścianach wiszą podziękowania i dyplomy za działalność Szkolnego Koła Wolontariatu i Szkolnego Koła Caritas.

Powyższe argumenty potwierdzają wysoki poziom spełnienia wymagania „Uczniowie są aktywni”.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Respektowane są normy społeczne*

Komentarz:

Priorytetem szkoły jest gwarantowanie uczniom bezpieczeństwa, o które dbają wszyscy pracownicy. Uczniowie znają zasady właściwego zachowania w szkole, respektują ogólnie przyjęte normy społeczne. Niewłaściwe zachowania zdarzają się sporadycznie i spotykają się z natychmiastową reakcją nauczycieli. Szkoła dokonuje bieżącej diagnozy zachowań uczniów, w wyniku której nie stwierdzono zagrożeń. Profilaktyce zagrożeń oraz wzmocnieniu pozytywnych zachowań służą liczne przedsięwzięcia realizowane we współpracy z instytucjami wspierającymi szkołę. Poniżej zawarto argumentację.

Uczniowie czują się w szkole bezpiecznie, a priorytetem szkoły jest zapewnienie im bezpieczeństwa. Zdaniem rodziców szkoła gwarantuje uczniom bezpieczeństwo, które budowane jest na wielu poziomach: w klasie, na korytarzu podczas przerw, w świetlicy i na terenie wokół szkoły. Rodzice podkreślali, że dzieci nie są anonimowe, znają je nie tylko nauczyciele, ale też pracownicy niepedagogiczni, którzy włączają się w opiekę nad dziećmi. W szkole zdarzają się trudne sytuacje, ale zawsze jest właściwa, szybka i skuteczna reakcja nauczycieli i pedagoga. Ich zdaniem, sytuacje niewłaściwych, niepożądanych zachowań dotyczą pojedynczych dzieci. Drzwi wejściowe zamykane są na klucz, monitorowane są wejścia i wyjścia do szkoły. Pracownicy obsługi bacznie obserwują każde wyjście dziecka z lekcji np. do łazienki. Dzieci nie są zostawione bez opieki. Pełnione są dyżury. Dzieci odprowadzane są do świetlicy, sklepiku szkolnego i do stołówki przez personel. Jest stała dbałość o sprawny i bezpieczny sprzęt. Poczucie bezpieczeństwa uczniom zapewniają nauczyciele. Tak twierdzi 57/60 ankietowanych uczniów, natomiast 3/60 uczniów wskazało, że na lekcjach nie czują się bezpiecznie. Na przerwach bezpiecznie czuje się 50/60 ankietowanych uczniów, zaś 10/60 jest odmiennego zdania. Po zajęciach lekcyjnych na terenie szkoły (np. na boisku) bezpiecznie czuje się 47/52 ankietowanych uczniów, 5/52 wskazuje na brak poczucia bezpieczeństwa, natomiast 8/60 nigdy nie przebywa na terenie szkoły po lekcjach. Zdaniem ankietowanych uczniów zdarzały się na terenie szkoły przypadki obrażania ich 23/60, pobicia 3/60, wymuszenia 2/60, kradzieże 5/60. Miejscami zagrożonymi takimi zachowaniami są schody, po których czasem dzieci biegają oraz toalety i boisko. Jako miejsca mało bezpieczne w szkole, ankietowani uczniowie wskazywali korytarz 10/60, szatnię 6/60, boisko 4/60, toalety 3/60 i klasę 1/60. Należy podkreślić, że 21/60 uczniów wybrało odpowiedź „inne miejsca”, ale nie wymieniło jakie oraz 27/60 stwierdziło, że wszędzie w szkole czują się bezpiecznie. Zdaniem przedstawicieli samorządu terytorialnego i partnerów szkoła gwarantuje bezpieczeństwo dzieciom. Współpracuje z Policją, Strażą Miejską, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną i władzami lokalnymi. Prowadzone są zajęcia dotyczące profilaktyki, przemocy, agresji, odpowiedzialności prawnej nieletnich. Na wniosek szkoły władze lokalne oznakowały przejście dla pieszych. Obserwacja lekcji dowiodła, że nauczyciele dbają o bezpieczeństwo uczniów. Uczniowie znają zasady właściwego zachowania w szkole, co potwierdziło w ankiecie „Moja szkoła” 59/60 badanych, natomiast zasady właściwego zachowania są jasne dla 46/49 uczniów objętych badaniem ankietowym „Mój dzień”. O znajomości praw i obowiązków mówili również uczniowie podczas wywiadu. Uważają, że mają prawo do nauki, poprawy ocen (choć nie wszystkich), do zgłaszania pomysłów, nieprzygotowania do lekcji, zgłaszania i uzyskania pomocy w przypadku problemów (od wychowawcy, psychologa, pedagoga), równomiernego obciążenia pracą w poszczególnych dniach tygodnia. Obowiązkiem uczniów jest chodzenie do szkoły, przygotowywanie się i uczestniczenie w lekcjach, odrabianie prac domowych, usprawiedliwianie nieobecności, punktualność, odnoszenie się z szacunkiem do dorosłych i rówieśników, przestrzeganie zasad kultury rozmowy, zmienianie obuwia, pomaganie innym. Uczniowie kategorycznie nie mogą stosować używek, biegać po korytarzach, dokuczać innym, straszyć, przezywać, krzywdzić innych. Partnerzy szkoły i przedstawiciele

samorządu terytorialnego, podczas wywiadu stwierdzili, że uczniowie respektują ogólnie przyjęte normy społeczne. Cechuje ich wysoka kultura osobista, partnerskie traktowanie i tolerancja wobec innych. Przeprowadzona obserwacja placówki potwierdza pozytywne zachowania uczniów na korytarzu podczas przerw, w szatniach, w stołówce.

Z wywiadu przeprowadzonego z dyrektorem szkoły wynika, że w szkole prowadzona jest diagnoza zachowań uczniów, której źródła stanowią przede wszystkim ukierunkowane obserwacje uczniów (np. podczas lekcji, gier zespołowych, przerw, wyjść, wycieczek szkolnych), rozmowy z rodzicami/opiekunami prawnymi oraz informacje z udostępnionych szkole dokumentów dotyczące dziecka. Dyrektor wymienił przykładowe sposoby diagnozowania zachowań uczniów prowadzone przez nauczycieli: obserwacja, czy dzieci i młodzież respektują zapisy regulaminowe zawarte w Statucie, Wewnątrzszkolnym Systemie Oceniania, Programie Wychowawczym, Programie Profilaktyki, diagnoza sytuacji wychowawczej w klasie, omawianie bieżącej sytuacji wychowawczej w klasach podczas rad pedagogicznych, analiza zapisów w zeszytach uwag, autoocena ucznia, ocena klasy, analiza wyników ankiet przeprowadzanych wśród uczniów i rodziców dotycząca zagrożeń w środowisku szkolnym, sytuacji szkolnej w zakresie przemocy i działań profilaktycznych w szkole. Prowadzone są szkolenia dla nauczycieli: „Jak sobie radzić z agresją wśród dzieci i młodzieży” (19.10.2009r), „Cyberprzestrzeń jako źródło uzależnienia.”(12.04.2011r). Analiza dokumentacji zespołu profilaktycznego pokazuje, że w roku szkolnym 2009/2010 i 2010/2011 zespół profilaktyczny dokonał diagnozy sytuacji zagrożeń w szkole związanych z przemocą "Przemoc w szkole" oraz przeprowadził ankiety ewaluacyjne dotyczące działań profilaktycznych w r. szk. 2009/201. Dziennik zajęć pedagoga szkolnego wskazuje, że prowadzona jest diagnoza bieżących problemów wychowawczych oraz prowadzone są zajęcia integrujące klasy. Pozytywne zachowania dzieci są dostrzegane przez nauczycieli. Takiego zdania jest (32/42) ankietowanych rodziców. 23/42 stwierdziło, że otrzymuje informacje na temat zagrożeń występujących w szkole, jednocześnie duża grupa tj. 16/42 takiej informacji nie otrzymuje. Nauczyciele uczestniczący w wywiadzie grupowym wskazali na działania, podejmowane dla eliminowania ewentualnych zagrożeń i wzmacniania właściwych zachowań: 1. Prowadzona jest ewaluacja programów wychowawczego i profilaktyki przez zespoły nauczycielskie: zespół wychowawczy, profilaktyczny, edukacji wczesnoszkolnej, opiekuńczo-wychowawczy; 2. Nauczyciele prowadzą monitoring i wprowadzają ewentualne modyfikacje do klasowych planów wychowawczych; 3. Analizowane są wyniki ankiet dot. problemu bezpieczeństwa w szkole oraz indywidualnych odczuć uczniów w tym względzie; 4. Analizowane są też wpisy (uwagi i pochwały) do klasowych zeszytów uwag i inna dokumentacja wychowawcy - wymiana informacji między nauczycielami; 5. Na bieżąco prowadzone są obserwacje dzieci (na lekcjach, przerwach w czasie zajęć pozalekcyjnych, na wycieczkach szkolnych) w celu wykrycia i zdiagnozowania bieżącej sytuacji w celu wprowadzenia ewentualnych modyfikacji działań.

W szkole podejmuje się działania wychowawcze mające na celu zmniejszanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądanych zachowań. Powyższe wynika z wywiadu z dyrektorem, który wymienił szereg przykładów takich działań. Należą do nich stosowanie systemu nagród zgodnie z zapisami w statucie szkoły, szczególnie pochwały wychowawcy, dyrektora na forum klasy, na forum szkoły (apele), nagrody książkowe za osiągnięcia uczniów, dyplomy, statuetki dla najlepszych sportowców, stypendia dla najlepszych uczniów. Pozytywne postawy uczniów wzmacniane są podczas lekcji. Służy temu bieżące nagradzanie (pochwały, plusy, zapisy w zeszytach). Prawa i obowiązki ucznia są eksponowane na tablicach informacyjnych, zamieszczane na stronie internetowej szkoły (www.zs43waw.edupage.pl), w bibliotece szkolnej. Wzmacnianiu pozytywnych zachowań służą wszelkie działania prozdrowotne kształtujące nawyki zdrowego stylu życia i uświadamiające zagrożenia płynące z podejmowania ryzykownych zachowań. Szkoła zabiega o certyfikat „Szkoła Promująca Zdrowie”. Przez trzy ostatnie lata, celem wyrobienia nawyku zdrowego stylu życia, wdrożono takie programy jak: „Lekki plecak”, „Wiem co jem”, „Mleko w szkole”. Od roku 2004/2005 przystąpiono do europejskiego programu „Owoce w szkole”. Ważnym elementem zdrowego stylu życia jest zmiana asortymentu sklepiku szkolnego. Szkoła posiada certyfikat akcji „Śniadanie daje moc”, „Podręczniki na gwarancji.” W szkole, od wielu lat, realizowany jest policyjny program edukacyjny „Bezpieczna szkoła”. Istnieją i obowiązują: „Procedury postępowania nauczycieli i metody współpracy szkoły z policją w sytuacjach zagrożenia dzieci oraz młodzieży przestępczością i demoralizacją w szczególności: narkomanią, alkoholizmem, prostytutką”. Inne działania służące wzmacnianiu zachowań pozytywnych uczniów to warsztaty integracyjne „Asertywność”, program profilaktyczny „Trzy Koła”, zajęcia warsztatowe w ramach programu profilaktycznego „Spójrz inaczej”, zajęcia profilaktyczne, np. „Bezpieczne zachowania w różnego rodzaju sytuacjach”, „Jak nie stać się ofiarą przemocy i przestępstwa w szkole, na ulicy, w domu”, „Moja droga do szkoły”, „Wiem co robić kiedy jestem sam”, „Złość – przyjaciel czy wróg”, „Jestem strażnikiem przyrody”, „Jestem ostrożny”, „Bezpieczny Internet”, „Decyduję świadomie”. Szkoła prowadzi także szkolenia w zakresie profilaktyki dla rodziców np. „Komunikacja interpersonalna, czyli jak rozmawiać z dzieckiem”, „Dopalacze i inne środki odurzające”, „Cyberprzestrzeń jako źródło uzależnienia”. Wzmacnianiu właściwych zachowań służy bardzo bogata oferta zajęć pozalekcyjnych (ponad 40 proponowanych rodzajów zajęć dla różnych poziomów klas) m.in.: koła zainteresowań np. humanistyczne, dziennikarskie, informatyczne, matematyczne, językowe, ekologiczne, teatralne, kulinarne, umuzykalniające, sportowe („Zabawa Sport”), zajęcia rozwijające dla uczniów zdolnych „Chcemy

wiedzieć więcej”, „Klub ludzi ciekawych wszystkiego”. Wzmacnianiu pożądanych zachowań uczniów służy też promowanie aktywności uczniowskiej, stwarzanie sytuacji umożliwiających osiągnięcie sukcesu i stwarzanie uczniom możliwości udziału w konkursach, zawodach sportowych, nagradzanie na różnych szczeblach (międzynarodowym, ogólnopolskim, miejskim, dzielnicowym, szkolnym). Z materiałów zgromadzonych podczas wywiadu grupowego z rodzicami wynika, że zdarzają się sytuacje niewłaściwych zachowań ze strony uczniów np. ze strony dzieci z ADHD. Mają one charakter incydentalny. Jest to na ogół agresja słowna lub zaczepki. W szkole nie ma przyzwolenia na agresję. Zawsze jest właściwa reakcja nauczycieli i pedagoga, co wynika również z ankiety dla rodziców. Zdaniem większości rodziców (30/42) nauczyciele szybko reagują na niewłaściwe zachowania uczniów, 9/42 jest odmiennego zdania, natomiast 3/42 nie udzieliło odpowiedzi. Reakcja polega na wyjaśnianiu i podejmowaniu pracy w celu zniwelowania lęku przed ewentualnymi przykrymi zdarzeniami w przyszłości, ustaleniu zasad postępowania w przypadku odczucia zagrożenia. Wszystkie przykre i trudne zdarzenia są wyjaśniane i rozwiązywane w małym gronie osób, z zachowaniem dyskrecji, w sposób uniemożliwiający eskalację problemu. Szkoła bardzo szybko reaguje na wszelkie sygnały dotyczące ewentualnych zagrożeń i działa prewencyjnie. Zdaniem ankietowanych rodziców tj. (25/42) nauczyciele szybko reagują na ryzykowne zachowania uczniów. W opinii 6/42 rodziców nauczyciele nie reagują na takie zachowania. 4/42 ankietowanych uznało, że takich zachowań nie stwierdzono, natomiast 7/42 nie udzieliło odpowiedzi. Zdaniem większości ankietowanych rodziców (29/42) pozytywne zachowania dzieci są chwalone przez nauczycieli. 9/42 rodziców stwierdza, że dzieci nie są chwalone, a w przypadku 4/49 ankietowanych stwierdzono brak odpowiedzi. W wywiadzie rodzice podkreślali, że dzieci są doceniane, chwalone na forum klasy, ich prace eksponowane są na wszystkich korytarzach, a przede wszystkim są bardzo często nagradzane dyplomami i nagrodami książkowymi. Doceniane są ich osiągnięcia w nauce, zachowanie, właściwe postawy, szczególnie praca w wolontariacie, ale też, np. zbieranie makulatury. Wyjątkowo często chwalone są dzieci w edukacji wczesnoszkolnej, gdzie nauczyciele dostrzegają i nagradzają je za różnorodne osiągnięcia i aktywności, w każdym dziecku odnajdując coś godnego docenienia i wyróżnienia. Ponadto szczególne osiągnięcia i sukcesy uczniów są eksponowane i wyróżniane na forum szkoły (podczas apeli i uroczystości, na korytarzach) oraz na stronie internetowej. Z wywiadu przeprowadzonego z pracownikami niepedagogicznymi wynika, że aby eliminować niewłaściwe zachowania nauczyciele i pracownicy niepedagogiczni pełnią dyżury. Działania profilaktyczne i wychowawcze szkoły mają odzwierciedlenie w dokumentacji szkolnej. Wynikają z planu pracy zespołu profilaktycznego, planów pracy wychowawczej i zapisów w dziennikach zajęć psychologa i pedagoga.

W szkole prowadzi się analizę podejmowanych działań mających na celu eliminowanie zagrożeń i wzmacnianie właściwych zachowań. Według dyrektora analizy działań dokonuje się poprzez bieżące obserwacje zachowań i postaw uczniów oraz analizę zapisów w zeszytach uwag, omawianie przez nauczycieli sytuacji w klasach. Sprawdzana jest skuteczność podejmowanych działań wychowawczych. Ponadto nauczyciele prowadzą rozmowy z wychowawcami, z psychologiem, pedagogiem, w zespole wychowawczym.

Na koniec semestru i roku nauczyciele-wychowawcy dokonują ogólnej oceny sytuacji wychowawczej w swoich klasach wypełniając „Arkusze klasyfikacji śródrocznej/rocznej”. Analizy te służą dyskusjom i ocenie skuteczności podejmowanych działań podczas zebrań rad pedagogicznych, dokonywana jest ewaluacja programu profilaktyki i wychowawczego szkoły.

Działania mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądanych zachowań są w razie potrzeby modyfikowane. Dyrektor oraz nauczyciele w wywiadzie podkreślili, że na podstawie wniosków z prowadzonych analiz działań wychowawczych (dot. eliminowania zagrożeń i wzmacniania właściwych postaw) wprowadzono pewne zmiany w organizacji pracy szkoły, m.in.: dokonano modyfikacji planu dyżurów śródlekcyjnych, wprowadzono zmiany w WSO w zakresie oceniania zachowania uczniów klas I-III, zmodyfikowano harmonogram profilaktyki, wzmocniono aktywność uczniów, wdrożono dziennik elektroniczny.

Podczas modyfikacji działań wychowawczych uwzględnia się inicjatywy uczących się. Zdaniem większości ankietowanych nauczycieli 17/22, działania wychowawcze uwzględniają inicjatywy i opinie uczniów, zaś 5/22 nauczycieli zdecydowanie temu zaprzecza. W ankiecie dyrektor szkoły podaje propozycje składane przez uczniów: chęć organizowania imprez szkolnych (andrzejki, dyskoteki, pierwszy dzień wiosny), samodzielny wystrój sal lekcyjnych, aktualizacja gazetek klasowych i SU, zgłaszanie się do różnorodnych konkursów i zawodów sportowych, inicjowanie akcji charytatywnych, udział w wolontariacie. Zdaniem dyrektora zostały uwzględnione następujące inicjatywy: uczniowie organizują konkursy szkolne, np. „Najładniejsza bożonarodzeniowa ozdoba choinkowa”, pierwszy dzień wiosny, „Najładniejsza sala lekcyjna”, przygotowują niektóre uroczystości o charakterze patriotycznym i okolicznościowym, np. Dzień Patrona, zakończenie roku klas VI, uroczystości klasowe: wigilie, śniadania wielkanocne, mikołajki, uczniowie organizują lub współorganizują imprezy, np. walentynki, włączają się i organizują szkolne spotkania z ciekawymi ludźmi, szereg akcji charytatywnych np. współpracują od wielu lat z Hospicjum Domowym przy ul. Tykocińskiej w Warszawie (sadzenie żonkili tzw. „Pól nadziei”- dochód ze sprzedaży kwiatów przekazują na potrzeby podopiecznych hospicjum), organizują loterie fantowe podczas imprezy „Piknik rodzinny”, kiermasze świąteczne, z których dochód jest przeznaczony na dofinansowanie uczniom wycieczek, wyjść do kina, teatru, „zielonych szkół”, prowadzą zbiórki żywności, odzieży,

artykułów szkolnych, środków czystości i zabawek dla dzieci z Domu Dziecka i podopiecznych DOS-u „Fiszor”. Biorą udział w akcjach „Góra Grosza”, WOŚP, organizują zbiórki makulatury i nakrętek plastikowych na zakup sprzętu rehabilitacyjnego, zbiórki i akcje informacyjne na rzecz chorych koni. Zdaniem nauczycieli biorących udział w wywiadzie grupowym, uczniowie zgłaszają pomysły w zakresie modyfikacji działań wychowawczych. Z ich inicjatywy i przy ich współudziale wprowadzono np.: 1. zmianę systemu oceniania zachowania uczniów klas starszych w świetlicy (przejście na system punktowy, skuteczniej motywujący uczniów do poprawy); 2. uwzględniane są zgłaszane przez uczniów propozycje tematów godzin wychowawczych np. zasady savoir-vire, problemy dojrzewania; 3. modyfikowane są zapisy w klasowych kodeksach i regulaminach w klasach I-III, opracowano nowy kodeks dyżurnego. Odmiennego zdania są uczniowie biorący udział w wywiadzie. Stwierdzili, że nie mają wpływu na obowiązujące w szkole zasady, gdyż je akceptują i nie widzą potrzeby wprowadzania zmian. Te, które obowiązują są w ich opinii naturalne, oczywiste, uniwersalne i zgadzają się z nimi.

Uczniowie prezentują zachowania zgodne z wymaganiami. Nauczyciele biorący udział w wywiadzie za osiągnięcie szkoły w kształtowaniu wymaganych w szkole zachowań uznali to, że dzieci znają i śpiewają podczas szkolnych i narodowych uroczystości hymn Polski, noszą strój galowy, przestrzegają zasad, dbają o mienie i porządek w szkole. Powodem do zadowolenia jest wysoka frekwencja uczniów, ich duża aktywność społeczna i zaangażowanie w akcje charytatywne, niski poziom agresji i mała wypadkowość. Zdaniem nauczycieli uczniowie prezentują właściwe zachowania i postawy podczas wyjść i wycieczek szkolnych, godnie reprezentują szkołę na różnych uroczystościach zewnętrznych, a wyniki klasyfikacyjne dotyczące ocen zachowania są zadowalające. Zdaniem respondentów, incydentalnie zdarzają się niepożądane zachowania uczniów: używanie brzydkich słów, obrażanie innych, wyśmiewanie się, przepychanki między młodszymi uczniami. Podczas obserwacji placówki i obserwacji zajęć nie zaobserwowano zachowań uczniów odbiegających od ogólnie przyjętych norm społecznych. Dyrektor w ankiecie podkreśla, że w roku szkolnym 2009/2010 i 2010/2011 nie wymierzono uczniom SP nr 31 kar statutowych. Pracownicy niepedagogiczni uczestniczący w wywiadzie wskazują zachowania, jakich oczekuje się od uczniów w szkole. Są to poprawne zachowania wobec nauczycieli, pracowników obsługi i administracji, stosowanie zwrotów grzecznościowych, uprzejmość i szacunek wobec kolegów i pracowników, wyrozumiałość, zrozumienie wobec siebie, wzajemna pomoc i reagowanie na potrzeby innych, dbanie o mienie szkoły. Wskazują również, że uczniowie nie mogą biegać po korytarzach, jeździć windą, bić się, używać wulgaryzmów. Uczniowie respektują zasady postępowania. Pracownikom niepedagogicznym podoba się w zachowaniu uczniów to, że stosują zwroty grzecznościowe, są mili i sympatyczni, łatwo nawiązują kontakty i akceptują siebie. Zdaniem pracowników niepedagogicznych w szkole panuje miła, sprzyjająca pracy atmosfera. Z powyższego wynika, że wymagania spełnione jest na poziomie wysokim.

Poziom spełniania wymagania: B

Wnioski z ewaluacji:

1. Działania prowadzone przez szkołę związane z efektywnością nauczania mają charakter systemowy i ukierunkowane są na podniesienie wyników kształcenia, zarówno w sferze dydaktycznej i wychowawczej.
2. Nauczyciele motywują i wspierają uczniów, zarówno ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi jak i zdolnych oraz kładą nacisk na pomoc uczniom nowo przyjętym do szkoły (w trakcie I i II etapu edukacyjnego).
3. Bogata oferta zajęć pozalekcyjnych, warunki lokalowe i wyposażenie oraz życzliwa atmosfera w szkole, sprzyjają nauce i wszechstronnemu rozwojowi uczniów.
4. Uczniowie, rodzice oraz partnerzy postrzegają szkołę jako bezpieczną i przyjazną. Nauczyciele dostrzegają i chwala pozytywne zachowania uczniów.
5. W szkole obowiązują jasne normy postępowania, znane wszystkim uczniom. Uczniowie przestrzegają obowiązujących zasad, są zdyscyplinowani, znają i respektują prawa i obowiązki.
6. Szkoła współpracuje z rodzicami i partnerami lokalnymi, podejmuje różnorodne inicjatywy i skutecznie rozwiązuje pojawiające się problemy. Umiejętnie łączy przy tym kształtowanie postaw społecznych i obywatelskich uczniów z potrzebami środowiska lokalnego.

Wymaganie	Poziom spełniania wymagania
Obszar: Efekty	
Analizuje się wyniki sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe	B
Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności	B
Uczniowie są aktywni	B
Respektowane są normy społeczne	B

Raport sporządzili:

- Lidia Grabiec
- Barbara Lewandowska
- Ewa Lis

Kurator Oświaty:

.....